

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-KNPS.431.7.14.2014.EZ

Wrocław, dnia 15 grudnia 2014 r.

Sprawozdanie z kontroli

Na podstawie pisma Pana [REDAKTOWANO] z dnia 7 listopada 2014 r., które wpłynęło do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu – Delegatura w Legnicy w dniu 13 listopada 2014 r., złożonego w związku z Uchwałą nr L/522/14 Rady Miejskiej Legnicy z dnia 27 października 2014 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy ustalono, że Strona jest dłużnikiem alimentacyjnym. Wojewoda Dolnośląski – sprawujący nadzór nad realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 ze zm.) – Zarządzeniem Nr 353 z dnia 25 listopada 2014 r. upoważnił zespół kontrolny Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu do przeprowadzenia kontroli w trybie uproszczonym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, ul. Poselska 13, 59-220 Legnica. Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 31 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zespół kontrolny w składzie: Ewelina Zygmunt – starszy inspektor wojewódzki - przewodniczący zespołu i Marta Bożek – starszy inspektor wojewódzki – kontroler, przeprowadził w dniu 3 grudnia 2014 r. kontrolę w zakresie podejmowania przez organ właściwy działań w stosunku do dłużnika alimentacyjnego Pana [REDAKTOWANO]. Kontrolą objęto okres od 1 października 2005 r. – do dnia przeprowadzenia kontroli.

Celem kontroli była ocena postępowania organu w zakresie podejmowania działań w stosunku do dłużnika alimentacyjnego Pana [REDAKTOWANO].

Wojewoda Dolnośląski ocenił **pozytywnie z nieprawidłowościami** podejmowanie działań wobec dłużnika alimentacyjnego Pana [REDAKTOWANO].

Prowadzeniem postępowania podlegającego kontroli zajmowali się następujący pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy: p.Rafał Babiarz, p.Beata Kurzydło-Hołowacz, p.Teresa Drzymała, p.Wioletta Wojadak, p.Ewa Mikulewicz, p.Beata Marmulewicz.

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i wyjaśnień udzielali:

- Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych - Pani Ewa Sułek.

Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod nr 14.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego ustalono następujący stan faktyczny:

Pan [REDAKTOWANO] wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 13.12.2000 r., sygnatura akt IIIRC 910/00 został zobowiązany do łożenia alimentów na rzecz małoletniej córki [REDAKTOWANO], płatnych do rąk matki Pani [REDAKTOWANO]. W związku z bezskutecznością egzekucji osobie uprawnionej do świadczenia alimentacyjnego przyznano zaliczkę alimentacyjną. W okresie

od X.2005 r. do VIII.2008 r. na rzecz osoby uprawnionej wypłacono świadczenie w łącznej kwocie 7 800 zł. Na dzień 3 grudnia 2014 r. p. [REDAKTOR] jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości 6 240 zł.

(dowód: akta kontroli, str. 43-47)

W związku z bezskutecznością egzekucji świadczenia alimentacyjnego pismem z dnia 03.03.2006 r. Komornik Sądowy prowadzący postępowanie poinformował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy o stanie egzekucji i przyczynach bezskuteczności. W dniu 05.04.2006 r. Starszy Pracownik Socjalny MOPS w Legnicy podjął próbę przeprowadzenia wywiadu środowiskowego u dłużnika alimentacyjnego. Z powodu niezastania Strony pozostawił wezwanie z prośbą o kontakt. Dłużnik nie zgłosił się, natomiast w dniu 15.04.2006 r. skierował do Ośrodka pismo z informacją, iż nie posiada dochodów i jest na utrzymaniu matki. Pismem z dnia 14.06.2006 r. organ właściwy dłużnika wezwał Stronę o nawiązanie kontaktu z pracownikiem socjalnym w siedzibie MOPS, w celu ustalenia terminu przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Jednocześnie dłużnik został pouczone, że w przypadku niezastosowania się do niniejszego wezwania zostanie złożony wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny. W dalszej kolejności zostanie złożony wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy. W ustalonym terminie dłużnik alimentacyjny nie zgłosił się. Organ właściwy dłużnika, po uzyskaniu informacji z Powiatowego Urzędu Pracy w Legnicy, że Strona nie figuruje w ewidencji osób bezrobotnych od dnia 02.04.2004 r., skierował w dniu 24.08.2006 r. do Prokuratury Rejonowej w Legnicy zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa oraz wnioski o ściganie Pana [REDAKTOR] za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny. Prokuratura Rejonowa zawiadomiła, iż postanowieniem Prokuratora Rejonowego w Legnicy z dnia 16.10.2006 r., sygn. akt 2Ds1183/06 odmówiła wszczęcia dochodzenia w sprawie niealimentacji. W związku ze złożeniem wniosku do organów ścigania MOPS skierował w dniu 25.08.2006 r. do Prezydenta Miasta Legnicy wniosek o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego. Decyzją nr SO.XXVII.5530/120/2006 z dnia 09.11.2006 r. na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 22.04.2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. z 2005 r., Nr 86, poz. 732 z późn. zm.) Prezydent Miasta Legnicy orzekł zatrzymanie Panu [REDAKTOR] prawa jazdy do czasu ustania przyczyn tego zatrzymania. Od wydanej decyzji Strona wniosła odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Legnicy. Organ II instancji decyzją z dnia 31.01.2007 r. uchylił zaskarżoną decyzję w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. Po ponownym rozpatrzeniu sprawy Prezydent Miasta Legnicy decyzją nr SO.XXVII/5530.133-45/07 z dnia 27.02.2007 r. ponownie orzekł o zatrzymaniu prawa jazdy Panu [REDAKTOR] do czasu ustania przyczyn zatrzymania dokumentu. W dniu 24.05.2007 r. Strona telefonicznie umówiła się z pracownikiem socjalnym MOPS na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. W wyznaczonym terminie tj. w dniu 28.05.2007 r. nie zastano dłużnika w mieszkaniu. Pracownik socjalny pozostawił informację z nazwiskiem oraz telefonem kontaktowym w celu wyznaczenia nowego terminu przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Natomiast w dniu 30.05.2007 r. wpłynęły do MOPS w Legnicy dwa pisma dłużnika alimentacyjnego, w których „żąda wydania zatrzymanego prawa jazdy”. W odpowiedzi na powyższe pismem znak: DR.074/2460/2007 z dnia 01.06.2007 r. Dyrektor MOPS wyjaśnił ponownie powody zatrzymania prawa jazdy i brak podstaw o wystąpienie z wnioskiem o zwrot zatrzymanego dokumentu. W kolejnym piśmie, które wpłynęło do organu w dniu 14.06.2007 r. Strona wyjaśniła powody, dla których nie mogła uczestniczyć w wywiadzie środowiskowym (badania w Klinice we Wrocławiu) oraz poprosiła o wydanie prawa jazdy. W odpowiedzi na powyższe Dyrektor MOPS podtrzymał swoje stanowisko zawarte w piśmie znak: DR.074/2460/2007 z dnia 01.06.2007 r. W dniu 02.07.2007 r. Strona ponownie pisemnie zwróciła się do MOPS o wydanie prawa jazdy, jednocześnie poinformowała, że telefonicznie wielokrotnie prosiła o podanie numeru

konta bankowego do przekazywania zobowiązań, jednak takiej informacji przez telefon nie otrzymała. W odpowiedzi pismem z dnia 09.07.2007 r. Dyrektor MOPS podtrzymał swoje stanowisko zawarte w piśmie znak: DR.074/2460/2007 z dnia 01.06.2007 r. W kolejnych dwóch pismach dłużnika, które wpłynęły do Ośrodka w dniu 25.07.2007 r. Strona wniosła o zwrot prawa jazdy oraz podanie nr konta bankowego. W odpowiedzi na powyższe pismem z dnia 08.08.2007 r. Dyrektor MOPS podtrzymał swoje stanowisko zawarte w piśmie znak: DR.074/2460/2007 z dnia 01.06.2007 r. Jednocześnie z zamieszczonej w aktach sprawy notatki służbowej z dnia 01.08.2007 r. sporządzonej przez pracownika socjalnego Ośrodka po rozmowie z Komornikiem wynika, że egzekucja świadczeń alimentacyjnych przebiega nadal bezskutecznie (brak wpłat). Dłużnik nie reaguje na wezwania Komornika.

W dniu 03.09.2007 r. Dyrektor Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Legnica przekazał skargę skierowaną do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Legnicy z prośbą o wyjaśnienie sprawy. Także pismem z dnia 10.09.2007 r. Dyrektor Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Legnica przekazał kserokopię pisma Pana ██████████, z prośbą o ustosunkowanie się w sprawie. W pismach dłużnik kwestionuje zatrzymanie prawa jazdy, którego brak uniemożliwia mu spłatę zadłużenia, a także brak numeru konta bankowego w formie pisemnej, bowiem telefonicznie pracownicy MOPS takich informacji nie udzielają. W odpowiedzi na powyższe pismami z dnia 13.09.2007 r. organ właściwy dłużnika poinformował nadawców, że nadal istnieją podstawy do zatrzymania prawa jazdy Pana ██████████. Prowadzone przez Komornika Sądowego postępowanie egzekucyjne wobec dłużnika alimentacyjnego przebiega bezskutecznie. Dłużnik nadal uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, zatem nie ma podstaw do wystąpienia z wnioskiem o zwrot zatrzymanego prawa jazdy.

W okresie od dnia 11.12.2007 r. do dnia 25.05.2012 r. Pan ██████████ przebywał w Zakładzie Karnym.

W dniu 3 grudnia 2010 r. organ właściwy wierzyciela przekazał do Biura Informacji Gospodarczej – Krajowego Rejestru Długów informację gospodarczą o zobowiązaniu dłużnika alimentacyjnego powstałego z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej.

Po stwierdzeniu ustania przyczyn zatrzymania prawa jazdy organ właściwy dłużnika wnioskiem z dnia 28.06.2012 r. wystąpił do Prezydenta Miasta Legnicy z prośbą o zwrot zatrzymanego dokumentu. Decyzją nr SO.RK.5430.1.3.2012.XXVIII z dnia 28.06.2012 r. uchylona została decyzja w sprawie zatrzymania prawa jazdy.

W dniu 13.06.2012 r. Strona skierowała do MOPS w Legnicy wniosek z prośbą o rozłożenie na raty zadłużenia z tytułu wypłaconych świadczeń, a w dniu 15.06.2012 r. wniosła o umorzenie wszczętego postępowania. Jednocześnie w tym samym dniu złożyła wniosek o zawieszenie egzekucji komorniczej. Zgodnie z wnioskiem Strony decyzją z dnia 22.06.2012 r. umorzono wszczęte na wniosek Pana ██████████ postępowanie w sprawie rozłożenia na raty należności wobec MOPS Legnica z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych na rzecz córki. Natomiast organ właściwy wierzyciela nie wyraził zgody na zawieszenie egzekucji dot. spłaty należności z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej, gdyż przedstawione w piśmie okoliczności – w ocenie Organu – nie uzasadniały zawieszenia postępowania egzekucyjnego (pismo z dnia 22.06.2012 r. nr DR.074/1028/2012).

Pismem z dnia 29.06.2012 r. Pan ██████████ wystąpił do MOPS w Legnicy o zawieszenie egzekucji komorniczej dot. spłaty należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej wypłaconej na rzecz córki. MOPS przychylił się do ww. wniosku i pismem z dnia 04.07.2012 r. skierowanym do Komornika Sądowego wniósł o zawieszenie wszelkich zajęć na okres od 01.08.2012 r. do 31.10.2012 r. Jednocześnie MOPS zobowiązał Stronę do dokonywania wpłat w wysokości 200 zł miesięcznie (w terminie do 20-go każdego miesiąca za bieżący miesiąc). W przypadku braku wpłat w podanej wysokości zostanie skierowany wniosek do komornika o podjęcie zawieszono postępowania egzekucyjnego.

W dniu 17.09.2012 r. dłużnik wystąpił o dalsze zawieszenie egzekucji komorniczej oraz dokonywanie wpłat w wysokości 150 zł miesięcznie. Ośrodek wyraził zgodę do dokonywania wpłat w wysokości 150 zł miesięcznie i pismem z dnia 25.09.2012 r. skierował wniosek do Komornika Sądowego o zawieszenie wszelkich zajęć na okres do 31.10.2013 r. Komornik Sądowy postanowieniem z dnia 05.10.2012 r. zawiesił postępowanie egzekucyjne w części dot. należności alimentacyjnych na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy na okres do 31.10.2013 r.

Z powodu choroby w dniu 04.12.2012 r. Pan [REDAKTOR] przedłożył wniosek z prośbą o zawieszenie spłaty zadłużenia na okres 6 miesięcy lub zmniejszenie wpłat przez ten okres do 50 zł miesięcznie. Dyrektor Ośrodka przychylił się do prośby Strony i wyraził zgodę na dokonywanie wpłat w wysokości 50 zł miesięcznie na okres od 01.01.2013 r. do 30.06.2013 r. Ponadto zaznaczył, że w przypadku braku wpłat w podanej wysokości zostanie skierowany wniosek do komornika o podjęcie zawieszono postępowania egzekucyjnego.

Kolejną prośbę o umożliwienie spłaty zadłużenia alimentacyjnego w ratach po 50 zł miesięcznie przez okres VII-XII.2013 r. Strona złożyła w Ośrodku w dniu 13.03.2013 r. Organ właściwy przychylił się do prośby i pismem z dnia 05.04.2013 r. poinformował Zainteresowanego o dokonywaniu wpłat w terminie do 20-go każdego miesiąca za bieżący miesiąc w kasie MOPS lub na nr konta, który podano Stronie w ww. piśmie. Ponadto poinformowano, że w przypadku ponownego ubiegania się o umożliwienie spłaty należności w ratach konieczne będzie zbadanie sytuacji dochodowej Wnioskodawcy.

W aktach sprawy świadectwem zwolnienia z dnia 28.11.2013 r. udokumentowano pobyt Pana [REDAKTOR] w Zakładzie Karnym w okresie od 26.03.2013 r. do 28.11.2013 r.

W dniu 11.12.2013 r. dłużnik alimentacyjny złożył wniosek o umożliwienie spłat zadłużenia w ratach po 50 zł miesięcznie na dotychczasowych zasadach. Pismem z dnia 16.12.2013 r. wezwano Stronę do osobistego stawiennictwa w MOPS w Legnicy celem zbadania sytuacji rodzinnej i dochodowej. Po sporządzeniu w dniu 17.01.2014 r. protokołu przesłuchania Strony, ustaleniu sytuacji osobistej i dochodowej Dyrektor MOPS w Legnicy pismem z dnia 22.01.2014 r. przychylił się do prośby i umożliwił spłatę należności z tytułu wypłacanej zaliczki alimentacyjnej w ratach po 50 zł miesięcznie oraz wystąpił z wnioskiem do Komornika Sądowego o zawieszenie egzekucji komorniczej dot. zaliczki alimentacyjnej wypłacanej na rzecz córki. Jednocześnie poinformował Stronę, że w przypadku braku wpłat w podanej wysokości zostanie skierowany wniosek do komornika o podjęcie zawieszono postępowania egzekucyjnego. Komornik Sądowy postanowieniem z dnia 29.01.2014 r. zawiesił postępowanie egzekucyjne w części dot. należności alimentacyjnych na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy na okres do 31.01.2015 r.

Z uwagi na zerwanie układu ratalnego pismem z dnia 29.05.2014 r. wezwano Stronę do dokonania zaległych wpłat w kasie MOPS Legnica lub na wskazany numer konta bankowego - w terminie 14 dni od daty doręczenia niniejszego pisma. W dniu 21.08.2014 r. dłużnik alimentacyjny wpłacił 100 zł na rzecz zadłużenia wobec MOPS w Legnicy z tytułu wypłacanej zaliczki alimentacyjnej. Powyższą informację w dniu 25.08.2014 r. przekazano Komornikowi Sądowemu.

Podsumowanie.

Zaliczka alimentacyjna, którą zobowiązany jest zwrócić Pan [REDAKTOR], została wypłacona na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. z 2005 r., Nr 86, poz. 732 ze zm.). Ustawa ta utraciła moc prawną na podstawie art. 47 i 48 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 ze zm.) z dniem 1 października 2008 r. Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, egzekucję należności z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych prowadzi się w dalszym ciągu aż do ich zaspokojenia na podstawie

dotychczasowych przepisów. Brak przepisów przejściowych dotyczących zasady stosowania ulg w dochodzeniu zwrotu zaliczek alimentacyjnych powoduje konieczność rozpatrywania tych spraw przez organy administracji publicznej w oparciu o przepisy obowiązujące w chwili orzekania przez te organy, tzn. na podstawie powołanej wyżej ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Na podstawie art. 30 ust. 2 cyt. ustawy organ właściwy wierzyciela może na wniosek dłużnika alimentacyjnego umorzyć jego należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego łącznie z odsetkami w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, uwzględniając jego sytuację dochodową i rodzinną. W ocenie organu kontrolnego należy stosować przepisy nowego prawa do należności powstałych pod rządami przepisów obowiązujących poprzednio, dotyczy to również rozłożenia na raty należności.

Na podstawie art. 60 pkt 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. Nr 81, poz. 530), obowiązującej od dnia 14 czerwca 2010 r., znowelizowano ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W wyniku nowelizacji ustawy dodano m.in. art. 8a o treści: „Organ właściwy wierzyciela przekazuje do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy”. Art. 28 ust. 1 obejmuje następujące należności: 1) należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy; 2) należności powstałe z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej; 3) należności wierzyciela alimentacyjnego; 4) należności likwidatora funduszu alimentacyjnego powstałe z tytułu świadczeń alimentacyjnych wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym. Kolejna nowelizacja ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zawężyła konieczność zgłaszania należności dłużników do należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych.

Po otrzymaniu od komornika informacji o stanie i przyczynach bezskuteczności egzekucji, organ właściwy dłużnika podejmował próby przeprowadzenia wywiadu środowiskowego u dłużnika alimentacyjnego. W związku z uniemożliwieniem przeprowadzenia obowiązkowego wywiadu środowiskowego oraz ustaleniem, że Strona nie figuruje w ewidencji osób bezrobotnych, MOPS w Legnicy skierował wniosek do prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny. Po skierowaniu wniosku o wszczęcie postępowania o przestępstwo alimentacyjne, organ skierował do Prezydenta Miasta Legnicy wniosek o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego. Po stwierdzeniu ustania przyczyn zatrzymania dokumentu, jako organ właściwy dłużnika, wystąpił do Prezydenta Miasta Legnicy o zwrot zatrzymanego prawa jazdy. Z kolei jako organ właściwy wierzyciela przekazał w dniu 3 grudnia 2010 r. do Biura Informacji Gospodarczej – Krajowego Rejestru Długów informację gospodarczą o zobowiązaniu dłużnika alimentacyjnego powstałego z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej. MOPS w Legnicy, uwzględniając trudną sytuację osobistą i dochodową Strony, zawarł układ ratalny z dłużnikiem alimentacyjnym oraz wystąpił z wnioskiem do Komornika Sądowego o zawieszenie egzekucji komorniczej dot. zaliczki alimentacyjnej wypłacanej na rzecz osoby uprawnionej. Z uwagi na zerwanie układu ratalnego wezwał dłużnika do dokonania zaległych wpłat oraz pouczył, iż w przeciwnym razie zostanie skierowany wniosek do Komornika Sądowego o podjęcie egzekucji należności.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- z dołączonych do sprawy pism dłużnika wynika, że Strona telefonicznie wielokrotnie prosiła o podanie numeru konta bankowego do przekazywania zobowiązań, jednak takiej informacji

nie otrzymała. Później problem ten sygnalizowała w pismach kierowanych do MOPS (z dnia 02.07.2007 r. i z dnia 25.07.2007 r.) oraz do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Legnica i Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Legnica. Udzielając odpowiedzi na przedmiotowe pisma organ właściwy dłużnika nie przekazał Stronie pisemnie numeru konta bankowego. Informację o numerze rachunku na który można dokonywać wpłat Strona otrzymała w piśmie z dnia 5 kwietnia 2013 r.

Kierownik Działu Świadczeń Rodziny poinformowała, że:

„Z wyjaśnień udzielonych przez pracowników prowadzących postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych wynika, że nie mają miejsca sytuacje odmowy udzielenia informacji o numerze rachunku bankowego na który dłużnicy alimentacyjni mogą wpłacać należności. Takie informacje zawsze udzielane są na życzenie zainteresowanych telefonicznie. Wpłaty przyjmowane są również w kasie Ośrodka. Pan [REDAKTOR] otrzymał informację o numerze rachunku na który można dokonywać wpłat w piśmie z dnia 5 kwietnia 2013 r. Należy zaznaczyć, że Pan [REDAKTOR] dokonywał wpłat od lipca 2012 w kasie MOPS”.

(dowód: akta kontroli, str. 49)

- organ właściwy wierzyciela w dniu 3 grudnia 2010 r. przekazał do Biura Informacji Gospodarczej – Krajowego Rejestru Długów informację gospodarczą o zobowiązaniu dłużnika alimentacyjnego powstałego z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej. O zgłoszeniu do rejestru dłużników BIG Strona nie została poinformowana.

Kierownik Działu Świadczeń Rodziny wyjaśniła, że:

„Pan [REDAKTOR] został zgłoszony do Biura Informacji Gospodarczej – Krajowy Rejestr Długów 3 grudnia 2010 r. Nie został pisemnie poinformowany o zgłoszeniu do rejestru dłużników BIG.

Zgodnie z art. 8a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów organ właściwy wierzyciela przekazuje do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Zgodnie z powyższym przepisem na organie właściwym wierzyciela nie ciąży obowiązek informowania dłużnika o zgłoszeniu do biura informacji gospodarczej.

Z kolei z treści art. 4 ust. 1 cytowanej ustawy organ właściwy dłużnika ma obowiązek informacji dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy w sytuacji gdy prowadzone jest postępowanie wobec dłużnika (wszczęte w sytuacjach podanych w art. 5 ust. 3 cyt. ustawy).

Należy zaznaczyć, że wobec Pana [REDAKTOR] nie było wszczynane i prowadzone postępowanie przez organ właściwy dłużnika. Z tego względu nie przekazano w/w informacji dot. przekazania do biura informacji gospodarczej informacji o jego zobowiązaniach.

Ponadto wyjaśniam, że czynność dotycząca umieszczenia przez organ administracji publicznej informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w biurze informacji gospodarczej nie stanowi sprawy administracyjnej, w rozumieniu art. 1 pkt 1 k.p.a. Rozstrzygnięcie powyższe nie następuje bowiem w formie decyzji administracyjnej ani w formie innego aktu o charakterze administracyjno-prawnym. >Przekazanie< informacji, o jakiej mowa w art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nie stanowi sytuacji, w której organ właściwy wierzyciela zobowiązany byłby do władczego rozstrzygnięcia na podstawie przepisów prawa materialnego o uprawnieniach lub obowiązkach indywidualnego podmiotu. Stanowi jedynie czynność materialno-techniczną organu właściwego wierzyciela, mocą której organ prowadzący biuro informacji

gospodarczej zostaje zobowiązany do dokonania wpisu w prowadzonym przez siebie rejestrze (wyrok WSA w Poznaniu z 16.02.2012 r. syg. akt II SA/Po 1148/11 LEX 1138742)".

(dowód: akta kontroli, str. 49-59)

Ze złożonych wyjaśnień wynika, że na życzenie zainteresowanych dłużników informacje o numerze rachunku bankowego podawane są także telefonicznie. Nie mają miejsca odmowy udzielenia takich informacji. Natomiast, zgodnie z art. 14 § 1 k.p.a. sprawy należy załatwiać w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2013 r. poz. 235) doręczanego środkami komunikacji elektronicznej. Sprawy mogą być załatwiane ustnie, gdy przemawia za tym interes strony, a przepis prawny nie stoi temu na przeszkodzie. Treść oraz istotne motywy takiego załatwienia powinny być utrwalone w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji (art. 14 § 2 k.p.a.). W aktach sprawy brak stosownego dokumentu. Mając na uwadze powyższe organ kontrolny nie posiada uprawnień do zweryfikowania otrzymanych rozbieżnych informacji.

Zgodnie z art. 9 k.p.a. organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznamienia prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek. Art. 9 k.p.a. ustanawia zasadę ogólną obowiązku udzielania informacji przez organ administracji publicznej stronom oraz innym uczestnikom postępowania administracyjnego. Informacja przekazywana osobom nie wywołuje bezpośrednio skutków prawnych, lecz może mieć wpływ na realizację określonych uprawnień lub obowiązków odbiorcy informacji. W przypadku uczestników postępowania, którzy nie mają przynależności do sprawy w rozumieniu art. 28 k.p.a., organ administracji publicznej jest obowiązany czuwać nad tym, aby podmioty te nie poniosły szkody z powodu nieznamienia prawa. Obowiązek ten jest realizowany poprzez udzielanie im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek w takim zakresie, w jakim jest to konieczne aby zapobiec szkodzie.

Na podstawie obowiązujących przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów organ właściwy wierzyciela nie ma obowiązku przesyłania do dłużnika listu poleconego zawierającego wezwanie do zapłaty i ostrzeżenia o zamiarze przekazania danych do biura informacji gospodarczej. Jedynym warunkiem przekazania danych jest, aby zaległość w spłacie któregośkolwiek z wymaganych zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wynosiła ponad 6 miesięcy. Odesłanie zawarte w art. 25 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nakazuje stosować k.p.a. w sposób odpowiedni. Oznacza to, że znajdują zastosowanie pominięte w tej ustawie m.in. zasady ogólne postępowania administracyjnego. Po stronie dłużnika powstał obowiązek zwrotu wypłaconych osobie uprawnionej zaliczek alimentacyjnych wynikających z przepisów prawa. W związku z tym, że zaległość w spłacie wymaganego zobowiązania dłużnika alimentacyjnego wynosiła ponad 6 miesięcy organ właściwy wierzyciela przekazał do Biura Informacji Gospodarczej informację o zobowiązaniu dłużnika. Brak powiadomienia dłużnika o tym fakcie mógł utrudnić podejmowanie przez niego nowych zobowiązań i dostarczać wiedzy innym instytucjom na temat niesumienności tej osoby.

W związku z przeprowadzoną kontrolą i stwierdzonymi nieprawidłowościami:

- brak udokumentowania udzielenia informacji o numerze rachunku bankowego w celu dokonywania wpłat należności z tytułu wypłaconych świadczeń, o który Strona wnosi w pismach z 2007 r.,

- zgłoszenie do Biura Informacji Gospodarczej informacji o zobowiązaniu dłużnika alimentacyjnego powstałego z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej z pominięciem zasady udzielania informacji,

na podstawie art. 52 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego przesyła do realizacji następujące zalecenie pokontrolne:

1. Przestrzegać zasady ogólnej obowiązku udzielania informacji przez organ administracji publicznej stronom oraz innym uczestnikom postępowania administracyjnego.

Podstawa prawna: art. 9 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267) w związku z art. 25 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania sprawozdania informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) informuję, że kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko, nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grzybowska
Z-CIA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej
.....
(Podpis kierownika jednostki kontrolującej)

Do wiadomości:

1. Pan Tadeusz Krzakowski – Prezydent Legnicy
Urząd Miasta
Plac Słowiański 8
59-220 Legnica
2. a/a